KOMISIA EURÓPSKYCH SPOLOČENSTIEV

Brusel, 6.11.2006
KOM(2006) 661 v konečnom znení

OZNÁMENIE KOMISIE RADE, EURÓPSKEMU PARLAMENTU, EURÓPSKEMU HOSPODÁRSKEMU A SOCIÁLNEMU VÝBORU A VÝBORU REGIÓNOV

Oznámenie o implementácii viacročného programu Spoločenstva na podporu bezpečnejšieho používania internetu a nových on-line technológií (Safer Internet plus)

OZNÁMENIE KOMISIE RADE, EURÓPSKEMU PARLAMENTU, EURÓPSKEMU HOSPODÁRSKEMU A SOCIÁLNEMU VÝBORU A VÝBORU REGIÓNOV

Oznámenie o implementácii viacročného programu Spoločenstva na podporu bezpečnejšieho používania internetu a nových on-line technológií (Safer Internet plus)

(Text s významom pre EHP)

1. ÚVOD

Toto oznámenie bolo koncipované ako reakcia na požiadavku stanovenú v článku 5 ods. 3 rozhodnutia Európskeho parlamentu a Rady č. 854/2005/ES z 11. mája 2005 zakladajúceho viacročný program Spoločenstva na podporu bezpečnejšieho používania internetu a nových on-line technológií („Safer Internet plus“), v ktorom sa konštatuje, že „Komisia predkladá správu o vykonávaní činností uvedených v článku 1 ods. 2 Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov najneskôr do polovice roku 2006. V tomto kontexte Komisia predkladá správu o súlade čiastky na roky 2007 – 2008 s finančným výhľadom.“

V rozhodnutí sa vymedzuje finančný rámec programu takto (článok 6):

- Finančný rámec na obdobie od 1. januára 2005 do 31. decembra 2008 sa stanovuje na 45 miliónov EUR.

- Z toho je 20,05 miliónov EUR vyhradených na obdobie do 31. decembra 2006 (článok 6, ods. 1).

- Na obdobie po 31. decembri 2006 sa čiastka považuje za potvrdenú, ak je pre túto etapu v súlade s platným finančným výhľadom na obdobie začínajúce sa rokom 2007 (článok 6, ods. 2).

2. CIELE PROGRAMU SAFER INTERNET PLUS

Cieľom programu Safer Internet plus je podporovať bezpečnejšie využívanie internetu a nových on-line technológií, najmä v prípade detí, a bojovať proti nezákonnému obsahu a obsahu nevyžiadanému koncovým užívateľom.

Program sa zameriava na koncového užívateľa – obzvlášť na deti, či už doma alebo v škole

Program sa delí na štyri hlavné akcie:

a) boj proti nezákonnému obsahu;

b) zaobchádzanie s nevyžiadaným a škodlivým obsahom;

c) podpora bezpečnejšieho prostredia;

d) zvyšovanie povedomia.

Safer Internet plus je následníkom Akčného plánu S internet, ktorý prebiehal v rokoch 1999-2004 s celkovým rozpočtom 38,3 miliónov EUR.

V novom programe sa rozširuje záber na nové on-line technológie vrátane mobilného a širokopásmového obsahu, on-line hier, prenosu súborov peer-to-peer a všetkých foriem komunikácie v reálnom čase ako chatovacie miestnosti a okamžité správy, predovšetkým s cieľom zlepšiť ochranu detí a neplnoletých osôb. Program sa zaoberá širším spektrom oblastí nezákonného a škodlivého obsahu vrátane rasizmu a násilia.

3. IMPLEMENTÁCIA PROGRAMU

Program Safer Internet plus implementuje Európska komisia. Členské štáty zastupuje riadiaci výbor programu Safer Internet plus. Finančná podpora sa poskytuje prostredníctvom grantov a verejných obstarávaní.

3.1. Výzva na predkladanie návrhov 2005

V súlade s článkom 3 rozhodnutia o programe Komisia pripravila návrh pracovného programu[1] na rok 2005, ktorý slúži ako základ pre implementáciu programu. Výzva na predkladanie návrhov pre Safer Internet plus na rok 2005 bola zverejnená 10. septembra 2005[2].

Po vyhodnotení bolo na ďalšie prejednávanie vybraných 37 z 59 návrhov s vyhliadkou na financovanie z prostriedkov ES v celkovej výške asi 11,79 miliónov EUR (z toho 9,21 miliónov z rozpočtu na rok 2005 a 2,58 miliónov z rozpočtu na rok 2006), nasledovne:

- Horúce linky[3]: 1 sieťový koordinátor a 16 horúcich liniek pokrývajúcich 15 štátov;
- Centrá zvyšovania povedomia (awareness nodes) [4] a linky dôvery[5]: 1 sieťový koordinátor a 16 centier zvyšovania povedomia;
- Posilnenie postavenia užívateľov: 1 tematická sieť;

---

1 Rozhodnutie Komisie C(2005) 3231 z 9.9.2005, www.europa.eu.int/saferinternet.

2 Ú. v. EÚ C 223, 10.9.2005, s. 8 a internetová stránka Bezpečnejšieho internetu plus: www.europa.eu.int/saferinternet.

3 Horúce linky umožňujú užívateľom oznamovať nezákonný obsah na internete. Oznámenia postupujú na vybavenie príslušným orgánom (polícii, poskytovateľom internetových služieb alebo iným horúcim linkám).

4 Centrá zvyšovania povedomia vykonávajú činnosti zamerané na cieľové skupiny rodičov, učiteľov a detí, pričom pokrývajú celé spektrum kategórií nezákonného, nevyžiadaného a škodlivého obsahu.

5 Linky dôvery ponúkajú diskrétne konverzácie so školeným pracovníkom (telefonicky alebo online), v ktorých deti môžu vyjadriť znepokojenie nad nezákonným a škodlivým obsahom na internete

- Samoregulácia: 1 tematická sieť;

- Médiá: 1 tematická sieť.

Obzvlášť dobrá odozva bola v oblasti horúcich liniek a centier zvyšovania povedomia. Existujúca sieť horúcich liniek sa rozšíri o Českú republiku a Slovinsko, ktoré nemali horúce linky, a sieť centier zvyšovania povedomia sa rozšíri o Cyprus, Luxembursko a Lotyšsko, ktoré nemali tieto centrá. Zo 16 centier zvyšovania povedomia, odporučených na financovanie z prostriedkov ES, bude 10 mať ako novú službu linku dôvery. .

3.2. Fórum pre bezpečnejší internet

Fórum pre bezpečnejší internet vzniklo na základe Akčného plánu Bezpečnejší internet ako centrum diskusií a podpory opatrení proti nezákonnému, nevyžiadanému a škodlivému obsahu. Je platformou pre dosahovanie konsenzu a prípravu záverov, odporúčaní, usmernení atď. pre príslušné vnútroštátne i európske kanály. Predstavuje aj možnosť diskusie o spôsoboch, akými môže odvetvie prispieť k boju proti nezákonnému obsahu.

V roku 2005 bola hlavným predmetom diskusií Fóra pre bezpečnejší internet téma „Bezpečnosť detí a mobilné telefóny“ so zameraním na hodnotenie rizika, objavujúce sa riešenia a národné kódexy správania[6]. V roku 2006 pokračovala diskusia s operátormi mobilných sietí, organizáciami starajúcimi sa o bezpečnosť detí, výskumníkmi a verejnými orgánmi, ktorej cieľom bolo dosiahnuť dohodu o najlepších postupoch pri ochrane detí a ich implementácii v celej Európe.

V júni 2006 sa vo fóre diskutovalo o dvoch nových témach: deti a využívanie nových médií a blokovanie prístupu k obrázkom pohlavného zneužívania detí[7].

V rámci prvej témy sa prezentovali výsledky nedávneho výskumu o bezpečnosti internetu. Konkrétne Komisia prezentovala výsledky posledného prieskumu Eurobarometra[8], ktorý bol realizovaný na základe rámcovej zmluvy v decembri 2005, pričom pokrýval všetky členské štáty EÚ, ako aj Bulharsko, Rumunsko, Chorvátsko a Turecko, s cieľom poskytnúť porovnateľné údaje týkajúce sa otázok internetovej bezpečnosti v rámci celej Európy.

Predchádzajúce prieskumy sa konali na jeseň 2003 v 15 pôvodných členských štátoch a začiatkom roku 2004 v 10 nových členských štátoch, krátko pred ich vstupom do Európskej únie 1. mája 2004. Nový dotazník do veľkej miery vychádzal z prieskumu konaného v rokoch 2003/32004, aby bolo možné porovnanie. Boli doň pridané nové otázky pre lepšie porozumenie kontextu (rodičia a využívanie médií) a pokrytie nových služieb (mobilné telefóny, on-line hry a softvérové filtre).

Podľa Eurobarometra 18 % európskych rodičov sedemnásťročných a mladších detí uvádza, že ich deti sa stretli na internete so škodlivým alebo nezákonným obsahom.

---

6 http://europa.eu.int/information_society/activities/sip/si_forum/mobile_2005/index_en.htm.

7 http://europa.eu.int/information_society/activities/sip/si_forum/forum_june_2006/index_en.htm.

8 http://europa.eu.int/information_society/activities/sip/docs/eurobarometer/eurobarometer_2005_25_ms.pdf.

Hoci v 15 „starých“ členských štátoch sa úroveň povedomia od predchádzajúceho prieskumu významne zvýšila, 44 % rodičov by privítalo viac informácií o tom, ako môžu ochrániť svoje deti pred nezákonným a škodlivým obsahom a kontaktom s ním. Podľa respondentov by túto informáciu mali poskytovať školy (36 %), poskytovatelia internetových služieb (31 %) a médiá (21 %). Zúčastnené strany na základe výsledkov Eurobarometra navrhli medzi iným aj tieto opatrenia:

- sústrediť sa väčšmi na deti do 10 rokov, ktoré už využívajú internet a mobilné telefóny vo veľkej miere;

- zintenzívniť informovanie o horúcich linkách v rámci zvýšenej spolupráce s políciou;

- poskytovať informácie kanálmi primeranými potrebám rodičov a veku detí (školy, poskytovatelia internetových služieb, médiá).

Prieskumom a potvrdilo aj to, že využívanie internetu, očakávania rodičov a úroveň povedomia sa v rámci Európy do veľkej miery líšia. Zdá sa, že existencia Európskej siete zvyšovania povedomia s národnými centrami sa vhodne dopĺňa s usporiadavaním kampaní prispôsobených miestnym potrebám.

3.3. Dni bezpečnejšieho internetu

Deň bezpečnejšieho internetu je súčasťou celosvetového úsilia partnerov spolupracujúcich na zvyšovaní povedomia podporiť bezpečnejší internet pre všetkých užívateľov, najmä pre mládež. Vo februári 2005 a 2006 zorganizovala dni bezpečnejšieho internet pod patronátom komisárky Viviane Redingovej Európska sieť pre bezpečnosť internetu INSAFE, spolufinancovaná z Programu pre bezpečnejší internet, za účasti celého radu organizácií a krajín z Európy i celého sveta.

V roku 2005 sa Deň bezpečnejšieho internetu oslavoval 8. februára a zúčastnilo sa na ňom 65 organizácií z 30 štátov. Súčasťou podujatia bolo začatie súťaže v rozprávaní príbehov pre 9 až 16-ročných. Po slávnostnom vyhlásení víťazov v 16 krajinách bola vydaná kniha s ich príbehmi.

V roku 2006 sa Deň bezpečnejšieho internetu konal 7. februára a zúčastnilo sa na ňom široké spektrum organizácií (asi 100 organizácií z 37 štátov): vnútroštátne orgány, poskytovatelia internetových služieb a telekomunikační operátori, školy, knižnice a múzeá, organizácie pre bezpečnosť internetu a medzinárodné organizácie.

Podujatia v rámci bezpečnosti internetu ako celosvetový blogatón (maratón v blogovaní), kvízy, on-line hry, súťaže v rozprávaní príbehov a diskusie pri okrúhlom stole sa organizovali v celej Európe i za hranicami EÚ, napríklad v Spojených štátoch, Rusku, Brazílii, Argentíne a na Novom Zélande.

Podrobnejšie informácie o podujatiach organizovaných v rámci Dňa bezpečnejšieho internetu 2006 sú k dispozícii na internetovej stránke programu[9].

[9] http://europa.eu.int/information_society/activities/sip/docs/events/si_day_2006_events.pdf.

4. NOVÉ TRENDY OD ROKU 2006

V roku 2006 Komisia chce pokračovať v uvedených iniciatívach a ešte zvýšiť ich účinnosť tým, že bude:

- Konsolidovať a rozširovať geografické pokrytie horúcich liniek a sietí zvyšovania povedomia. Počas obdobia 2003-2004 v rámci Akčného plánu Bezpečnejší internet[10] bolo financovaných 21 horúcich liniek zahŕňajúcich 20 krajín a 23 centier zvyšovania povedomia zahŕňajúcich 21 krajín. Väčšina z nich bude ďalej fungovať vďaka výzve na predkladanie návrhov na rok 2005. Nová výzva na predkladanie návrhov na rok 2006[11] sa zameria na poskytnutie čo najširšieho geografického pokrytia pre obe siete.

- Presadzovať tesnú spoluprácu všetkých zúčastnených strán na aktivitách Bezpečnejšieho internetu. To bol jeden z cieľov spoločnej výročnej schôdze sietí horúcich liniek a zvyšovania povedomia, ktorá sa konala v Luxemburgu 20. júna 2006, a Fóra pre bezpečnejší internet z 21. júna, na ktorom sa zúčastnili výskumníci, zástupcovia priemyslu aorgánov činných v trestnom konaní a členovia európskych sietí.

- Pomáhať európskym občanom pri hľadaní praktických informácií o tom, ako môžu bezpečnejšie využívať internet. Toto sa dosiahne aktivitami národných centier zvyšovania povedomia a podporou celoeurópskej linky dôvery (služba Europe Direct)[12].

- Zintenzívňovať informovanie európskych občanov, dospelých aj detí, o programe Bezpečnejší Safer Internet plus. Ako doplnok kampane za zvyšovanie povedomia organizovanej národnými centrami zvyšovania povedomia Komisia v roku 2007 zorganizuje podujatie v Bruseli v rámci Dňa bezpečnejšieho internetu.

Pri implementovaní Safer internetu plus a naplánovaním nového programu, ktorý naň nadviaže, zohľadní Komisia zistenia a odporúčania záverečného hodnotenia Akčného plánu Safer internet[13]. Pokrok, ktorý sa už dosiahol v tejto oblasti, sa tak ešte umocní.

5. FINANČNÝ VÝHĽAD

Po medziinštitucionálnej dohode o novom finančnom rámci podpísanej 17. mája 2006 Komisia predložila svoj „zrevidovaný balík určený na programy EÚ v rokoch 2007 – 2013“[14], pričom zmenila a doplnila existujúcu i navrhovanú legislatívu tam,

---

10 Rozhodnutie č. 276/1999/ES Európskeho parlamentu a Rady z 25. januára 1999, ktorým sa prijíma viacročný akčný plán Spoločenstva na podporu bezpečnejšieho využívania internetu prostredníctvom boja proti nelegálnemu a škodlivému obsahu v globálnych sieťach (Ú. v. ES L 33, 6. 2. 1999, s. 1), zmenené a doplnené rozhodnutím č. 1151/2003/ES Európskeho parlamentu a Rady zo 16. júna 2003 (Ú. v. EÚ L 162, 1. 7. 2003).

11 Ú. v. EÚ C 167 z 19.7.2006 a internetová stránka Bezpečnejšieho internetu plus: http://europa.eu.int/information_society/activities/sip/call/proposals/index_en.htm.

12 http://europa.eu/europedirect a číslo pre bezplatné volania 00800 6 7 8 9 10 11.

13 KOM/2006/XXXX z ….

14 IP/06/673 z 24.5.2006 a MEMO/06/213.

kde to bolo potrebné v záujme účinnosti dohody. Suma stanovená v tomto balíku pre Safer Internet plus na obdobie rokov 2005-2008 je 45 miliónov EUR, čiže rovnaká suma, ako bola uvedená v rozhodnutí.

Suma stanovená v programovom rozhodnutí na obdobie od 1. januára 2007 do 31. decembra 2008 – 24,95 miliónov EUR – je preto konzistentná pre túto fázu s platným finančným výhľadom na obdobie začínajúce sa rokom 2007.

6. ZÁVERY

Veľký počet oznámení prijatých horúcimi linkami (len v roku 2005 vyše 534 000) naznačuje rastúcu potrebu takýchto služieb na boj proti nezákonnému obsahu.

Deň bezpečnejšieho internetu, so svojou širokou účasťou na vnútroštátnej úrovni a mediálnym pokrytím, je čoraz väčšmi uznávaný ako vzácna príležitosť na zlepšenie komunikácie medzi zúčastnenými stranami a na oslovenie širšej verejnosti.

Centrá zvyšovania povedomia prichádzajú s čoraz cielenejšími kampaňami zameranými na deti, rodičov a učiteľov a ich sieť si stále častejšie vymieňa osvedčené postupy z tejto oblasti.

Aby bolo možné nadviazať na zrealizované kroky a dosiahol sa plný účinok programu (napr. rozšírenie jeho geografického pokrytia a podpora spolupráce medzi zúčastnenými stranami), a aby sa zintenzívnilo jeho vnímanie, je potrebné pokračovať v jeho financovaní.